
Fra: Eira, Brita Oskal <brita.oskal.eira@samediggi.no>

Sendt: 31. mai 2018 16.41

Til: Skalde Annette <Annette.Skalde@kd.dep.no>

Kopi: Mikkelsen, Mikkel Eskil <Mikkel.Eskil.Mikkelsen@samediggi.no>; Sara, Kari Skoglund <Kari.Skoglund.Sara@samediggi.no>

Emne: Sametingets innspill til kompetansepolitisk reform

Sametingets innspill til kompetansepolitisk reform

Sametinget viser til nasjonalkompetansepolitisk strategi 2017-2021 s.4 der følgende nedskrevet *“Nasjonalt kompetansepolitisk strategi ivaretar også de særlige utfordringene og behovene det samiske arbeidslivet har”*. Videre er strategipartene enige om å styrke kompetansen til voksne med svake grunnleggende ferdigheter, svake norsk- og/eller samiskferdigheter og lite formell kompetanse og videre på s. 9 at *“Sametinget skal påse at myndighetene legger til rette for at den samiske befolkningen har nødvendig språklig og kulturkompetanse for å utvikle samisk samfunn og næringsliv”*.

Sametinget henviser også til *NOU: 2018:2 Fremtidigkompetansebehov I*, som skal frembringe den best mulige faglige vurderingen av Norges fremtidige kompetansebehov. Sametinget er enig i rapportens innhold på generell basis, men beklager sterkt at det samiske arbeidslivets kompetansebehov og utfordringer ikke drøftes. Sametingets erfaring er at når det ikke er samisk innhold i offentlige dokumenter, da utelates det også i oppfølgingsarbeidet.

Sametinget vil gi innspill til dokumentet angående, *Behov for kompetanseheving som følge av digitalisering i arbeidslivet*, som er oppfølging av Kompetansepolitisk strategi. Også dette dokumentet beskriver situasjonen for arbeidslivet, men heller ikke her nevnes noe om det samiske arbeidslivets digitale kompetanse.

Imidlertid støtter Sametinget de forslagene som er foreslått i dokumentet og kommentere følgende punkter:

Prosjekt 1 Plattformprosjektet

Arbeidsgruppen foreslår at det i forstudiet til prosjekt 1 skal hentes beste praksis blant annet fra kommuner. Sametinget mener at det bør undersøkes om det er eksempler på beste praksis f.eks. i samiske kommuner eller andre samiske bedrifter. Dette vil være med på å oppfylle deler av den samiske satsningen i kompetansepolitisk strategi.

Når det gjelder design og produksjon av plattformen, mener Sametinget at transformasjonsprosessene bør prøves ut i kommuner der samiskspråk står sterkt. Dette begrunnes med at samelovens språkregler omfatter blant annet kunngjøringer fra offentlige

organer innenfor forvaltningsområdet som retter seg mot hele eller deler av befolkningen, skal skje både på norsk og samisk. Sametinget har tidligere i samarbeid med KS fremmet en sak angående bruk av digitale hjelpemidler i samiske kommuner og tilpasning av disse til samisk.

Sametinget vil også at det skal belyses om digitale transformasjoner har samme utfordringer på samisk som på norsk, eller vil samiske brukere møte andre utfordringer og ha andre kompetansebehov.

Ved test og utprøving mener Sametinget at det må innvilges midler til at plattformen utarbeides på samisk.

Delprosjekt til Plattformprosjektet: Små og mellomstore virksomheter lærer av større virksomheter

Sametinget ber om at det vurderes om det vil være mulig at en av de mellomstore samiske bedriftene får anledning til å gjennomføre et pilotprosjekt og at de kan overføre den kompetansen de får til andre samiske bedrifter. Bedrifter som kan være aktuelle er NRK Sápmi, Samisk høyskole mm.

Prosjekt 2: Bransjeanbefalinger for nettbaserte opplæringsprogrammer

Arbeidsgruppen foreslår at det utarbeides bransje- og sektorvise anbefalinger for MOOC-er for blant annet helse- og sosialtjenester. Denne tjenesten utgjør en stor del av den kommunale tjenesten der samisk språk vil være viktig for brukerne. Sametinget forslår at det bør være en samisk representant i arbeidsgruppa som skal utarbeide bransje- og sektoranbefalinger.

Sametinget kan være behjelpelig med å foreslå medlemmer, blant annet har Samisk Høyskole erfaring med MOOC-er.

Prosjekt 3: Digital kompetanse for de med læringsutfordringer

For Sametinget vil dette være et viktig prosjekt som ivaretar strategiens mål om å *styrke kompetansen til voksne med svake grunnleggende ferdigheter, svake norsk- og/eller samiskferdigheter og lite formell kompetanse*. De arbeidstakerne som har læringsutfordringer og i tillegg er samiskspråklige, vil dette være ekstra belastende

Sametinget mener at i denne prosjektgruppa bør det være noen som har samiskspråkligkompetanse og som kjenner til de utfordringene som er hos de samiskspråklige som har læringsutfordringer.

Prosjekt 4: Profesjonsfaglig digital kompetanse innen primærhelsetjenesten

Sametinget mener at også i dette vil det være viktig å få med et samiske perspektivet. Eksempelvis ville et tverrfaglig mentorprogram – ingeniører mentor for sykepleiere og vice versa, vært et nyttig prosjekt sett fra et samisk ståsted. Som det kommer fram i rapporten vil det være nyttig at eksempelvis samiske sykepleiere komme fram med sine behov.

Prosjekt 5: Tid til læring - pilotprosjekt for økt digital kompetanse i arbeidslivet

I NOU 2018:2 Fremtidig kompetansebehov 1 viser at det er stor mangel på sykepleiere, og mangelen på samiske sykepleiere er enda større. I de samiske områdene er det ofte utenlandske

sykepleier som hverken har norsk eller samiske språkferdigheter, så det vil være ekstra stort behov for økt kompetanse her. I dag er det ikke mange digitale løsninger/hjepemidler på samisk i helsesektoren.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Brita Oskal Eira
fágajodiheaddji/fagleder - vuoddooahpahus

Kari Skoglund Sara
seniorráddeaddi/seniorrádgiver